

VIROLET

SUPLEMENT ILLUSTRAT D'EN PATUFET

EL CANT DEL CU-CUT

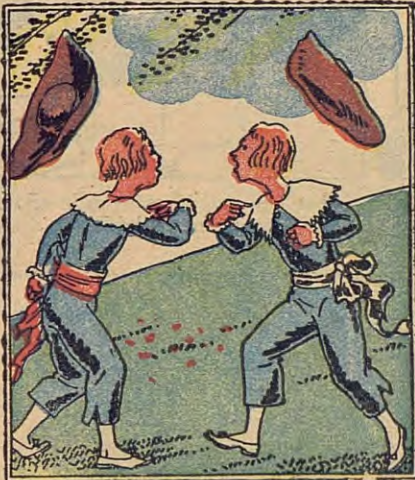
(de Schmidt) per PRAT

Un deliciós matí de maig sortiren a passejar pels prats florits dos bons i polits amiguets que s'estimaven com germans. L'aire era pur i la primavera estava en tota la seva ufana.

De sobte, quedaren sorpresos en sentir, per primera vegada en aquell any, cantar el cu-cut. En Jordi, que era un poc supersticiós, digué: — El cu-cut és un ocell de bon averany i el seu cant m'anuncia una felicitat.

Al nenys trobaré una bossa de diners per comprar-me'n llepories. — Per què tens d'esser tu l'afortunat? — objectà l'Estevet. — No comprenc per què tens d'haver caigut més en gràcia tu que jo.

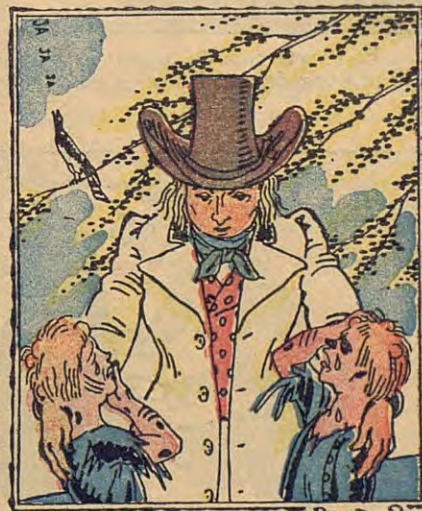
— Com que jo sóc més bon minyó que tu, per mi serà la sort! — Et dic que serà meval! — I de les paraules passaren a les mans, enarint-se en una lluita desenfrenada i sense compassió per les persones ni els vestits.

Les esgarrapades, les massegades, els cops de puny, els pessics i les tabanades no s'escatimaren gens, prodigant-se fins que aquelles dues polideses d'infants quedaren en el més lamentable dels estats.

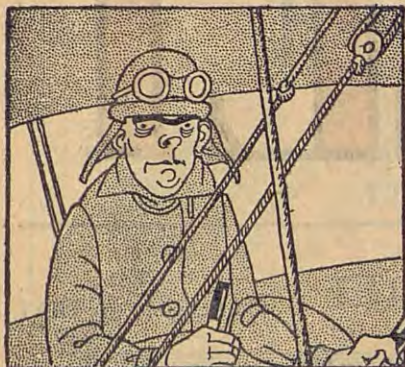
La lluita es perllongà fins que llurs forces foren esgotades restant aclaparats sobre l'herbei, desgrats, plens de bonyis i sangejant per tot arreu, fins que s'escaigué passar per aquell indret un passejant, metge per més senyes.

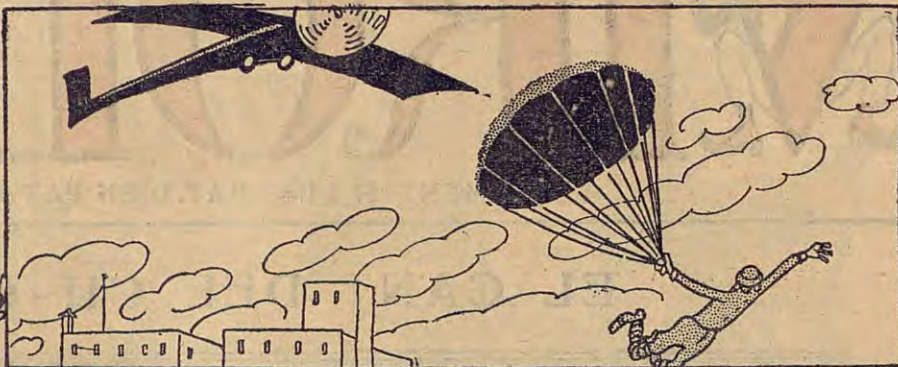
Aquelles dues desferres tingueren encara esma per fer-lo jutge de la funesta discussió: — La sort serà meva — respongué ell, — doncs els vostres pares vos portaran a mi per curarvos i m'ompliran les butxaques de bons patacons.

Bromes atmosfèriques

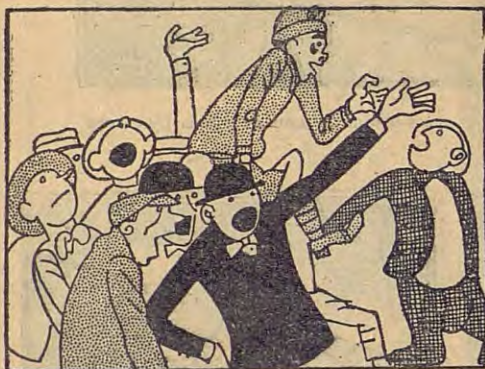
per CASTANYS

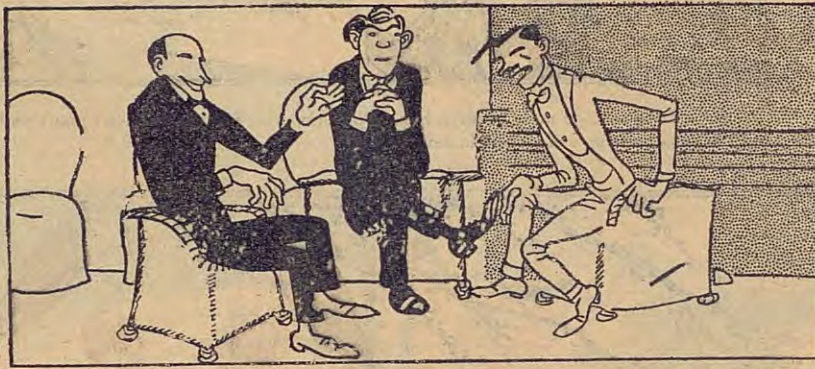
En Pau Ventós i Lairèt era un aeronauta dels més atrevids.

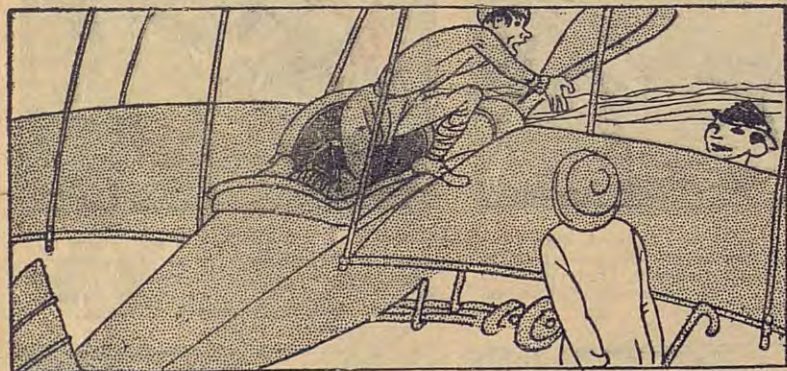
Quan es trobava a dos cents o tres cents metres d'alçada, es deixava caure en un paracaigudes i, amb tota sang freda, anava descendent fins arribar a terra.

La gent s'engrescava i el passejava en triomf per tots els carrers de la ciutat.

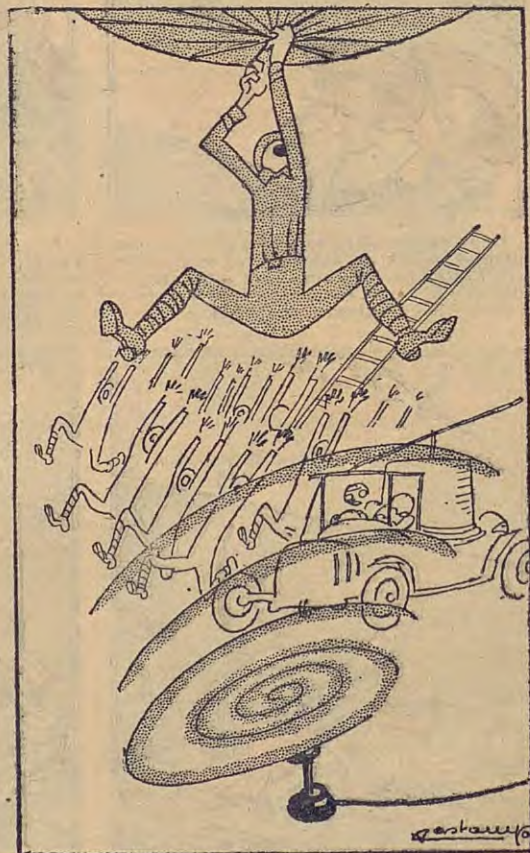
Però els que formaven la «Societat Protectora de les Capes Atmosfèriques» decidiren escarmentar a qui tan poc respectava l'èter i la gravetat.

En Pauet, com de costum, es despedí dels amics i es disposà a repetir una vegada més les seves admirables proeses.

Els de la «Societat Protectora de les Capes Atmosfèriques» prepararen un ventilador per quan arribés en Ventós amb el paracaigudes.

I... està clar!... Amb el vent del ventilador el paracaigudes no acabava de baixar, i si no arriben a córrer-hi els bombers, el pobre Pauet, a hores d'ara, encara es peternegaria.

Una visita a l'oncle Ramon

Dibuixos d'en Cornet

(Acabament)

Quan el tren va aturar-se a la primera estació, el recader ens traslladà del furgó de cua al vagó on tenia els paquets. Era un vagó ocupat pels seus companys de feina, a excepció d'algun desgraciat viatger que es resignava a seure entre cistells, gàbies, pollastres, caixes de barrets, etc., etc.

El viatge de Barcelona a Girona ens va agradar molt a la Rosa i a mi. Abocats a la finestra — la cara a cada cop més negra del fum de la màquina — varem veure passar pobles, muntanyes, rius, masies, torres precioses... Quan distingíem pagesos pels camps els deiem «adeu» i ells responien fent voleiar la barretina. Això feia a la Rosa picar de mans entusiasmada però de sobte llençava un *ail* dolorós car el senyor del costat li pessigava les cames; deia que si tornava a embrutar-li l'americana la llençaria per la finestra (a la Rosa s'hi enten). Una de les vegades l'ocell de la gàbia féu *piil piil* i deixà caure sobre el cap del senyor una mica de substància de color indefinit. Aleshores es produí un gros conflicte entre recaders i viatgers i començaren a rodar per l'aire cistells, caixes, gàbies, i tota mena de paquets. La Rosa i jo cridàvem enardits: Pim! pam! la guerra! viscal! i alentàvem *als nostres* Per fi els recaders, més nombrosos, feren tocar el dos a tots els viatgers. *Haviem guanyat!*

Arribàrem a Girona a mig matí. El recader ens portà a co-

rruïta a un carrer molt estret, ens féu pujar per una escala molt fosca, ens deixà l'ensaimada, picà a la porta i abans que obrissin se n'anà disparat, dient que a l'endemà a les sis tornaria per nosaltres. Ens trobàvem, doncs, a ca'l oncle Ramon.

S'obrí la porta i aparegué un noi llarguerut amb el cap ple de pelats; en veure'ns restà bocabadat.

— Què voleu? — preguntà per fi, hòstil, ficant-se el dit al nas.

— Que viu aquí l'oncle Ramon? — preguntà la Rosa, més hòstil encara, desafiadora.

Sobtadament sortí del fons obscur de la casa una vella enfurismada, els punys en l'aire, cridant com no voldrieu sentir. Talment una bruixa.

— Fora gent! Apa! Al carrer!

— Però si són els nebots del senyor Ramon — cridà més ort encara el noi llarguerut.

Aleshores:

— Passeu, passeu — digué la vella, però sense abandonar el to agre de la veu, afegí: — Què porteu aquí? — i posà la mà sobre la caixa de l'ensaimada.

La Rosa i jo subjectàvem aquesta fortament, disposats a morir abans de soltar-la.

— No és per vostè, que és per l'oncle Ramon — deïem, gossos rabiosos a punt de mossegar-la.

La vella bruixa desistí llavors de pendre'ns l'ensaimada i ens féu passar per un corredor fosc al fi del qual trobàrem l'oncle Ramon assegut en una gran cadirassa; darrere d'ell una finestra li llençava sobre la calva una escopinyada de lum.

L'oncle Ramon era solter; vivia sol amb la vella minyona i el fill d'aquesta. En el moment que arribàrem es trobava molt enfeinat adobant-se ell mateix les sabates per tal d'es-

talviar-se *quartos*. En veure'ns entrar ens esguardà per sobre les ulleres.

— Olal sou vosaltres? Acosteu-vos, acosteu-vos — digué deixant la sabatota sobre la taula. — Noil quins vestits més bufons que porteu, ni que fossiu fills de prínceps; els vostres pares no miren prim

— Aquí li portem un regal, una ensaimada — diguérem la Rosa i jo a duo.

— Una ensaimada? I ara! — L'home féu un gest de mal humor. — Jo hauria preferit un braç de gitano — murmurà. Al cap d'un moment:

— I no porteu res més? — preguntà.

— No senyor...

L'oncle no tornà a dir pruna; semblava enfadat, agafà de nou la sabatota i repregué el seu treball.

Al cap de llarga estona de silenci, l'home ens deixà en mans del Cisquet, qui s'encarregaria d'ensenyar-nos la ciutat. El tal Cisquet era més dolent que la tinya i ens féu patir de debò. Primerament ens ensenyà la casa; a la porta de la sala hi havia un esgraó, el brètol no ens avisà i com estava fosc la Rosa i jo varem caure de nassos. Cisquet es posà a riure: Ja esperava yo que caurieu! — Després sortírem cap el carrer. Quan passàrem per la Rambla anava amagant-se per les voltes i ens feia plorar car ens creiem perduts. A la Divesa ens ensenyà un rec sota l'aigua del qual deia que s'hi veïen palaus misteriosos i quan la Rosa i jo esguardàvem més atents *paiff* llençà una pedra i ens mullà de cap a peus. Nosaltres, però, per tal de fer-lo amic nostre li regalarem bombons i li diguerem com els havíem conseguit, es a dir, furtant-los al recader. Al noi li féu molta gràcia però no per això abandonà les seves entremaliadures de poca solta. Aleshores la Rosa es treié una agulla i quan podia *siss!* l'hi clavava sencera.

Aquella nit, al moment de sopar, va ésser gran la nostra sorpresa quan l'oncle Ramon ens preguntà:

— Què us estimeu més; sopar o una pesseta?

Nosaltres contentíssims, botant i picant de mans, cridàvem alhora:

— La pesseta! La pesseta!

Aleshores l'oncle ens donà una pesseta a cadascú i ens digué que ja podíem anar-nos al llit.

A l'endemà la Rosa i jo ens despertàrem amb una fam de mil diables.

— Jo em menjaria un pèril sencer!

— Doncs jo un bou!

Quan entràrem al menjador veírem a la taula unes flairoses arengades i un deliciós amanit. Ja anàvem a llençar-nos però ve't aquí que apareix l'oncle Ramon que ens deté i ens diu:

— Nois, jo sóc un pobret. Hi ha qui assegura que tinc un tresor amagat. Ji, ji, ji! No sé a on? Necessito fer estalvi i

per tant... qui vulgui esmorzar que em dongui una pesseta.

Nosaltres, molt tristos, li tornàrem la moneda i es posàrem a menjar, millor dit, devorant les arengades que estaven *ri-quíssimes*...

I, en fi, perquè contar més d'aquesta desgraciada visita?

Sols diré que com epileg varem sofrir un darrer disgust. El

(segueix a la pàgina 239)

L A U

o les aventures d'un aprenent de pilot per CARLES SOLDEVILA

NOTA.—En el fragment de la present novel·la corresponent al número 132, pàg. 220, 2.ª columna, vàrem cometre un erro que cal

esmenar. Gairebé al final de la dita columna, després que el Roig diu: — Una bona pensada, segurament, ha de continuar així:

Aquest cop també els fugirem dels dits a aquests brètols... La sospita de que es trobaven de nou en presència dels poiutxes va tenir una confirmació immediata. Sobre alguns dels cavalls que pasturaven a l'atzar, el Roig va veure sorgir llurs siluetes inconfusibles, completades per la llança.

No va esperar res més. A quatre grapes va cuïtar a seguir les petges del seu amic.

— Son ells! Ja munten a cavall... — va dir-li anhelosament així que fou al seu costat.

En Lau era al caire mateix del cingle mirant amb una atenció enorme el cingle de l'altra vora.

En sentir al seu company, tot just va mossegar-se el llavi i, sense ni tant sols mirar-lo, com posseït d'una idea fixa, va desplegar el llaç i va començar a fer-lo girar sobre el seu cap.

— Roig — va dir amb una penetrant energia. — Cal que enllacis aquella roca punxaguda... Veus? La primera al costat d'aquella mata negrosa... Jo vaig per la segona...

Durant uns instants, hcm no sentí sinó el bronzir de les cordes en l'aire.

— Maleitsiga! — exclamà el Roig, desesperat. — Ha fallat el cop...

— Torna-hi! — exclamà Lau. — Ho pots fer, ho has de fer!

Mentrestant el llaç de Lau queia sobre un penyal punxagut i s'hi quedava.

— Ara tu! — va dir En Lau girant-se a mirar el seu company.

La segona temptativa del Roig reeixí. També el seu llaç restava solidament agafat a l'altra vora.

— Ara, lliguem-nos per sota els braços... No massa estrets, eil... Ens podriem escanyar... Comprends? Ens tirem de cap a l'aigua i provem d'enfilar-nos a l'altra vora amb l'ajut de la corda... Es exposat... Però...

Lau va ajupir-se per posar l'orella a terra.

— Però... aquests senyors poiutxes s'acosten!...

— Si?... Cap aquí...

— No sembla que vinguin depressa ni molt de dret... Però cuitem... Si, per casualitat, en surts tu sol...

— Fuig, home!

— Camines dret, dret cap al Noroest... I ara, lloat sia Déu... Siguem-hil

Lau va tirar-se el primer. Tot just el seu cos acabava de desaparèixer en un remolí d'escuma, va llançar-se el Roig, més commogut per la idea de salvar-se tot sol que per la sensació del greu perill que corria.

Durant uns instants els dos nois lluitaren amb el corrent que els submergia; a la fi, gràcies a llurs aptituds natatòries, gràcies sobre tot a la corda que els retenia, aconseguiren apuntalar-se als penyals de l'altra vora.

Quan el Roig va trobar-se arrapat a una roca a poques passes d'En Lau, tot regalimant, tot macat pels cops, tot es-corxat per l'estrebada de la corda, encara tingué esma d'embadalir-se un instant i de somriure.

— Tanoca! — va cridar-li En Lau...

Ara continuà la relació on la vàrem deixar el número passat.

(Continuació)

— Sembem uns marquesos — deia el Roig comparant llurs arreaments d'ara amb la misèria i la nuditat d'abans.

El comiat no fou pas sense emoció. Havien passat un mes a casa dels Goisuetes i havien pogut conèixer la fonamental honradesa d'aquella gent, formada en la dura escola del treball sense sossec i de la guerra per sorpresa. Adhuc la tivantor de la vellà, tipus de raça enmig de les barreges lamentables que la voltaven, va semblar-los simpàtica en aquella hora.

— Adeusiau, senyors. El nostre agraïment durarà tan com la nostra vida!

— No parleu d'agraïment, Estanislau — va replicar la vella senyora. Ni digueu adeu, sinó «a reveure!»

Lau i el Roig agitaren els capells i, punyint d'esperons, sortiren al galop per atrapar llurs companys de viatge que feia uns instants que havien partit.

A Bons Aires

Després de trentacinc dies de viatge, feliç perquè va acabar bé, no per que hi manquessin incidents i fatigues, els dos catalans arribaren a Bons Aires.

Bons Aires a darreries del segle XVIII ja era una població important, capital de l'anomenada província del Plata i residència del Virrei de la vasta província sudamericana que s'estén al Sur del Brasil i del Perú. Els carrers eren rectes, bastant amples i vorejats de cases baixes. La major part dels habitants eren espanyols que o bé tenien càrrecs oficials de feines il·lusòries o bé posseïen terres que els donaven per viure sense fer res. Era rar de

La Condamine
(d'un gravat antic)

veure'n algú que tingués un ofici. Els advocats, per contra, hi eren força nombrosos.

Lau i el Roig voltaren pels molls, demanant noves del «Maria-Eugènia». Ningú en sabia res. Sols un mariner andalús els va dir que coneixia el bergantí, però que no podia assegurar si l'havia vist feia mesos o feia anys.

Els dos xicots aviat sentiren un malestar pregón de trobar-se divagant sense objecte pels carrers de Bons Aires i per les vores del riu. El clima era agradable, la gent amabilíssima. Però llur tarannà actiu no s'adeia gens amb l'ociositat i d'altra banda, els diners que, en qualitat de viàtic, els havia donat En Goisueta eren a les acaballes.

Per què no s'enrolaven en la tripulació de qualsevol vaixell i partien cap a Europa? Era aquesta la primera idea que els havia acudit, però tots dos i Lau especialment, sense confesar-s'ho, per una mena de contradicció inexplicable, experimentaren una forta recança de deixar aquell país on havien passat hores inoblidablement doloroses. La suggestió de les grans planúries, dels rius enormes que davallaven dels Andes, de les selves prodigioses que els voltien, anaven emparant-se de llurs cors juvenívols.

Però allò que en el Roig era simple desig d'aventura, mera passió de rodamón, en l'ànima d'En Lau, més fina, més cultivada, era una noble curiositat. Conèixer, saber, entendre... Assaborir totes les sensacions possibles... Gustar les emocions més diverses...

Per satisfer aquest desig no trobaven ofici que els escaigués prou: Ni esdevenir — com algú els havia proposat — cap-docola en una explotació ramadera, ni allistar-se com a soldats de la Corona i anar a raure a algun dels destacaments que, a l'altra banda del Plata, lluitaven contra els xarrues, indis d'una extraordinària ferocitat.

Arribà a Bons Aires un bergantí del Masnou. Els dos nois cuitaren a entrevistar-se amb llurs compatriotes. Amb quin delit varen lligar-hi conversa! Quantes coses insignificants els semblaven meravelloses pel sol fet d'ésser dites en la llengua materna i referir-se a la terra on havien nascut!

Del «Maria-Eugènia» no en sabien res, tampoc. A Vilassar i a Masnou, d'on eren la major part dels tripulants, tot-hom els tenia per morts.

El contacte amb gent de la mateixa casta, va gairebé decidir-los a abandonar la fal·lera de veure món. No n'havien vist prou en aquella anyada de vida patagona i en aquell viatge des de les vores del Riu Negre fins a Bons Aires! No veien quina mena de gent salvatge, viciosa i violenta poblava aquells païssos? Qui els feia renunciar al plaer de fer-se una situació a bord d'un vaixell català i de fer escala cada cinc o sis mesos a Catalunya?

Aquest llenguatge que era el del patró i de gairebé tots els mariners del bergantí, resultava tan extraordinàriament per-

suassiu en aquells moments, que ni Lau ni el Roig l'haurien resistit si no fos perquè una circumstància inesperada vingué a enrobustir llur desig de restar en terra americana. Al costat mateix del bergantí del Masnou — el «Verge de la Cinta», diguem-ne el nom — va venir a amarrar una fragata de guerra francesa a bord de la qual viatjava una comissió d'acadèmics que venia, a despeses de llur govern, a fer diversos estudis botànics, zoològics i astronòmics.

Lau, que junt amb el seu company, passava llargues estones a bord del vaixell masnoí, trigà poc temps a tenir tractes amb la gent de la fragata francesa. Un dels acadèmics que formava part de la comissió va sentir a parlar del seu captiveri a Patagònia i va voler-lo sentir contar pel mateix captiu.

Aquella conversa fou decisiva per a En Lau — i, de retop, per al seu inseparable amic. L'acadèmic francès, Monsieur de La Condamine, era fill de Cette, un port provençal, i, per tant, sense gaire feina entenia el català.

— Si, senyor. Jo i el meu amic hem passat més d'un any en poder dels poutxes, tribu patagona que acampa al Sur del Riu Negre... De primer vàrem ésser fets presoners pels iakanatxes... Però valdrà més que comenci pel començament, un servidor...

La explicació va descapdellar-se animadament. Lau, amb tota la senzillesa d'una joventut no pervertida per la pederastia, anava abocant el tresor de les seves experiències. Monsieur de La Condamine l'escoltava amb un interès vivíssim, fent-li de tant en tant preguntes per precisar un costum dels indis, per concretar la forma d'una planta o per esbrinar la existència d'un insecte.

— Es sorprenent — digué l'acadèmic mentre que En Lau s'interrumpia uns segons per reprendre alè. — Sense tenir cap preparació especial per a les ciències d'observació, em dius coses que només un especialista pot tenir interès a recordar. Faries un explorador esplèndit!

Lau, sensible a aquest compliment, va seguir la seva història, fins que va venir un mariner a avisar a M. de La Condamine que el dinar era servit.

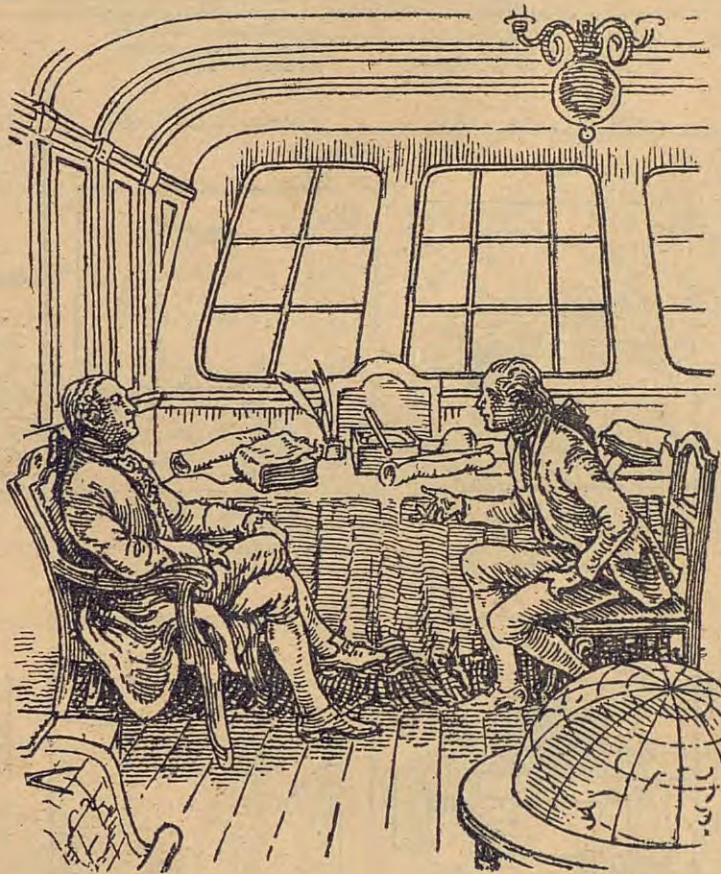
— Dinàràs amb nosaltres — va fer girant-se a En Lau. — Els meus companys seran tan contents com jo d'escoltarte.

Varen entrar al menjador de la fragata, que, al noi, avesat a les modèsties dels bergantins i les goletes, li va fer un gros efecte.

— Senyors — va dir-la Condamine als seus col·legues. — Us presento a Estanislau Ribelles, pilot català...

— No encara — va fer En Lau mig rient i avergonyit. — Em falten unes quantes lletges de navegació.

— Has navegat per la Patagònia, que és més meritori y segurament més difícil que navegar per l'Atlàntic — va fer La Condamine tustant-li amicalment l'esquena.

Gran Concurs de Quartetes il·lustrades

N.º 93. — VICENTS RIBAS

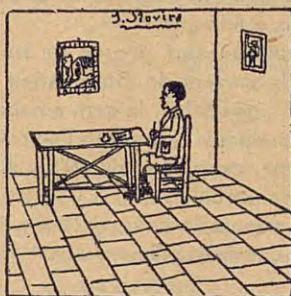
A mi m'agrada pintar un paisatge ben bonic i quant llest de pintà estic llavors em poso a berenar.

N.º 94. — JOAN DURAN

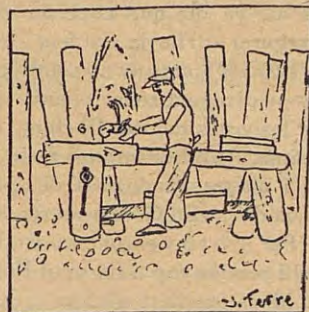
A mi m'agrada jugar amb pilota de futbol per a poder-la tirar al meu poble que es Sant Pol.

N.º 95 — JOSEP ROVIRA

A mi m'agrada guanyar els concursos VIROLET per això aquest ninotet els acabo d'enviar.

N.º 96 — JOSEP FERRER

M'agrada molt ser fuster puig aquest és mon ofici com que don bon benefici a n'el home queel sap fer.

N.º 97 — MIQUEL ILLA

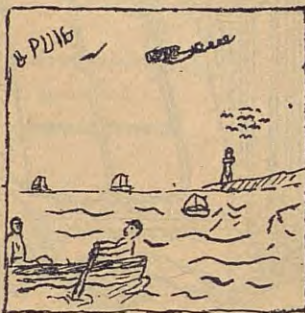
Com casi tots els nois com jo ço que a mi m'agrada fer és jugar a fútbol tot el dia imitant en Santier.

N.º 98 — GJORIA ABRAS

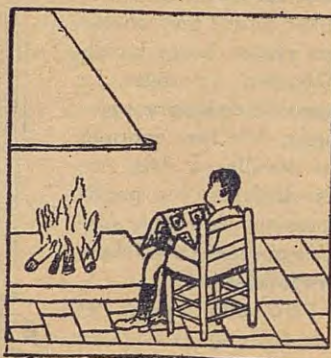
A mi m'agrada llegir de Catalunya la història per què ella em fa sentir mon amor per la llur glòria

N.º 99 — LLUIS PUIG

M'agrada molt passejar amb una barqueta per la Barceloneta sense parar de bogar.

N.º 100 — JAIME ROVIRA

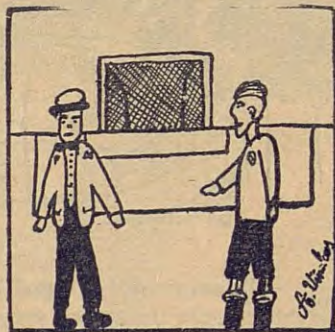
Que m'agrada quant fa fred estar avora del foc i llegir a poc a poc el simpàtic VIROLET

N.º 101 — JOAN ISERN

Jo vull ésser mestre i ensenyà als menuts i fer-los ben destres i ben saberuts.

N.º 102 — ALBERT VINYOLES

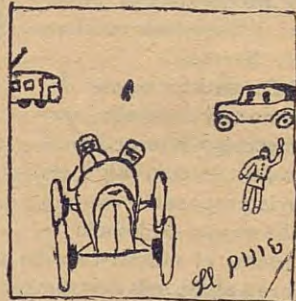
Lo que mes m'agrada es jugar al futbol p rquè es passa el rato divertint-se molt

N.º 103 — JOTEP ROVIRALTA

A mi m'agrada caçar sobre tot a les perdius i també a les aloses i als conills que són tan vius.

N.º 104 — LLUIS PUIG

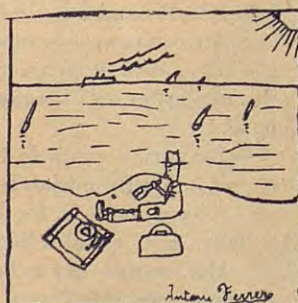
De xofer m'agrada fer Rambla amunt i Rambla avall anant sempre a cavall d'un magnific Sueré.

N.º 105 — CELESTÍ OLLER

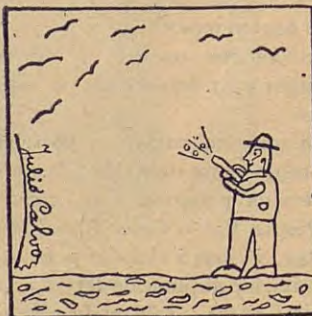
A mi em plau el navegar i aixi passo la vida segons per a qui avorrida sempre per dins de la mar.

N.º 106 — ANTONI FERRER

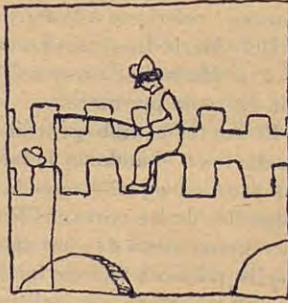
A mi em plau l'anar a fora. sobre tot més a l'estiu i estant de la mar a vora, beure xampany Codorniu

N.º 107 — JULI CALVO

A mi m'agrada caçar en els boscos de Solsona. Una perdiu vaig matar i la vaig donà a la dona.

N.º 108 — MANUEL NANYANS

Tot pescant passo l'estona distret i no m'encaparro i sempre torno a casona duent al cove un llubarro

Rodolins incomplets

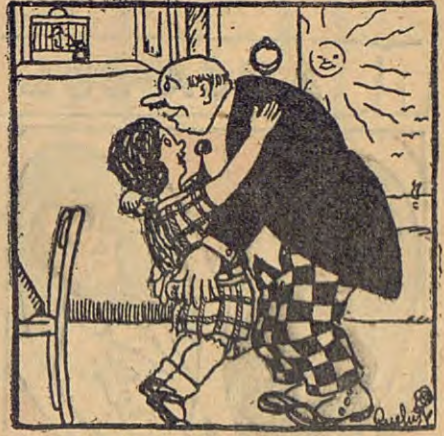
Pessigolles

La Mercè de bon matí

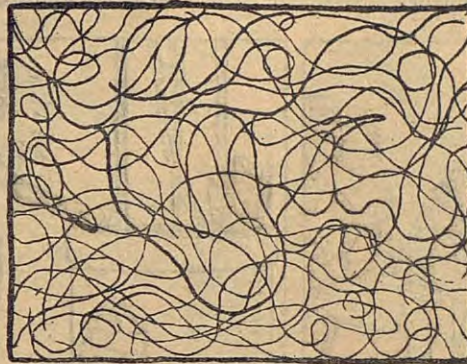

En Sirera amb unes molles

I la broma han celebrada

LABERINTE

Pel mig d'aquest embolic de línies, cerqueu-hi una silueta.

Solucions al número passat

Rodolins incomplets: 1 Per a veure si millora en Sirera ha anat a fora. 2 Quatre dies hi passava i a ciutat se'n entornava. 3 I diu tot meravellat: — Renoil I que m'ha provat! — Jeroglífic: A mal temps bona cara. — Entreteniment: Una botella. — Frase feta: Xerrar per les butxaques.

(continuació de la pàgina 235)

Cisquet ens acompanyà a l'estació i en veure al recader li preguntà:

— Escolti, recader, eh que li robaren del cistell un bon grapat de bombons?

— Sí!

— Doncs... foren aquell parell de ninots!

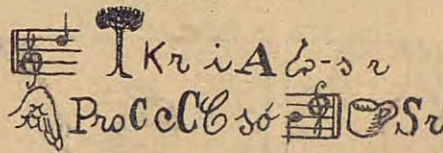
I mentre el tren marxava i el noi llarguerut restava a l'estació rient que no'n podia més... no vull dir el que passà però és el cert que quan arribàrem a casa portàvem els cossos plens de morats.

— Us heu divertit molt, fills meus? — ens preguntaren els pares.

Però ni la Rosa ni jo vàrem respondre de bona gana a aquesta pregunta.

ERNEST MARTINEZ FERRANDO

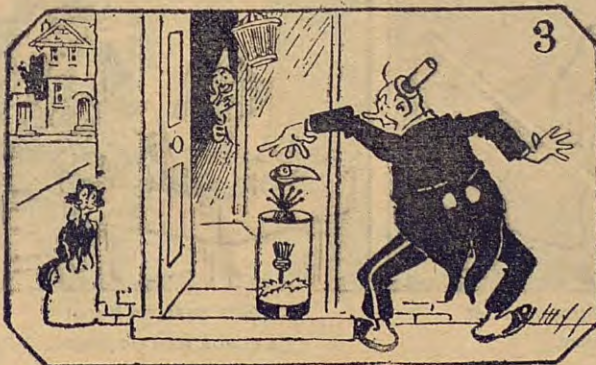
JEROGLÍFIC

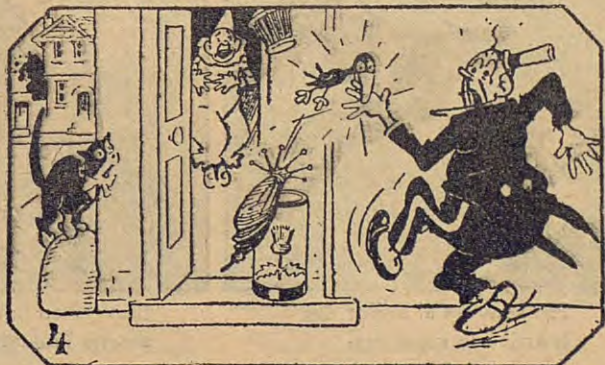
Li han fet malbé l'ombrella

i l'ofensa vol venjà.

I quan vol tornar-li a pendre

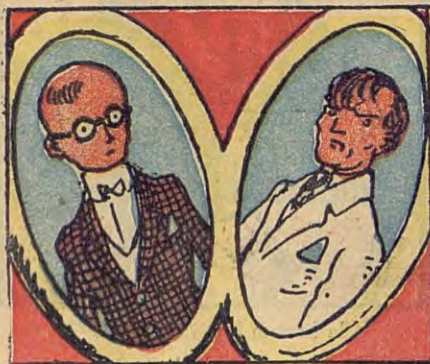
de poc que hi deixa la mà.

(Del Comic Cuts)

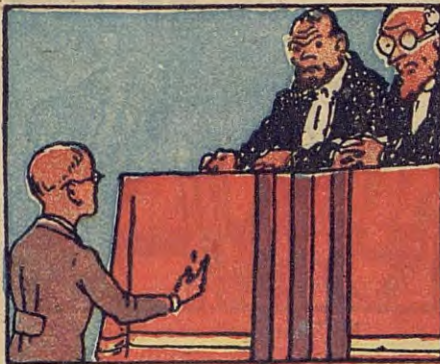
(Acabament)

per SERRA MASSANA

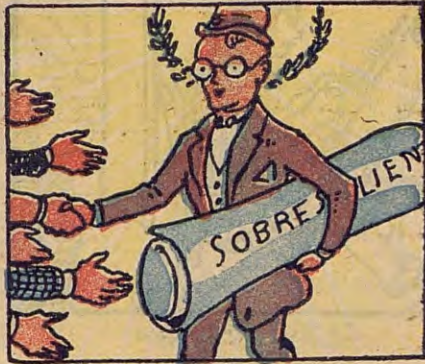
AUCA DEL NOI BO I DEL NOI DOLENT

Poc a poquet van creixent el noi bo i el noi dolent

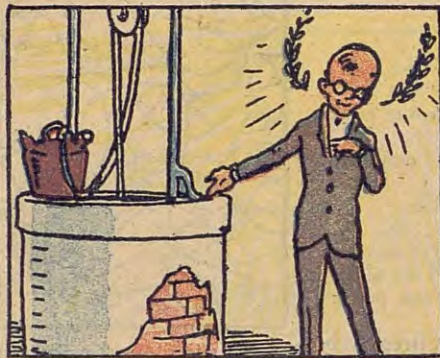
Estudia el noi sensat la carrera d'advocat.

I s'emporta en un moment diploma sobressalient

Prò això a ell no el satisfia i no para d'estudià.

I el xicot amb paciència arriba asé un pou de ciència.

El dolent també vol fer la carrera d'enginyer.

Prò no va mai a les classes i li donen set carbases.

A politic s'ha ficat i per fi el fan diputat.

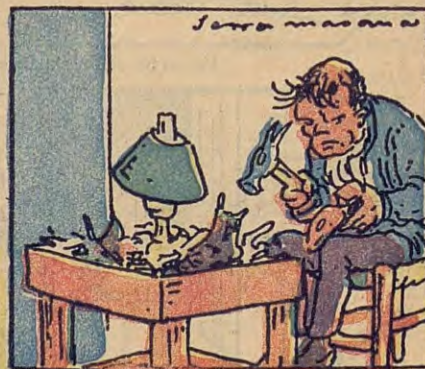
Com que era tan baladrè això ho feia bastant bé.

Prò senyors al millor dia li arribà la cessantia.

Llavors en poc temps va ser sereno i matalasser.

Poeta sastre i burot i acabà fent de pegot.